

**Procedury postępowania
w sytuacjach zagrażających
bezpieczeństwu uczniów
obowiązujące
w Zespole Szkolno – Przedszkolnym
w Juszczyńie**

Wrzesień 2017

Spis treści

Postanowienia wstępne:.....	4
Podstawa prawna stosowanych procedur:	4
Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania się ucznia	5
Procedura postępowania w przypadku używania przez uczniów wyrobów tytoniowych	6
Procedura postępowania pracowników szkoły w przypadku podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających ...	7
Procedura postępowania pracowników szkoły w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyki.....	8
Procedura postępowania nauczyciela wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa	9
Procedura postępowania nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego	10
Procedura postępowania w przypadku absencji uczniów.....	11
Procedura postępowania w przypadku niszczenia mienia szkolnego przez ucznia/uczniów	12
Procedura postępowania nauczycieli wobec ofiary cyberprzemocy	13
Procedura reagowania wobec sprawcy cyberprzemocy	14
Procedura postępowania w przypadku naruszenia godności nauczyciela lub innego pracownika szkoły przez ucznia	15
Procedura postępowania w przypadku ucznia utrudniającego prowadzenie lekcji (wulgaryzmy, głośne rozmowy, brak reakcji na uwagi i polecenia nauczycieli)	16
Procedura postępowania dotycząca zwalniania uczniów na zawody, konkursy i inne imprezy.	17
Procedura zwalniania się ucznia z lekcji w trakcie ich trwania	18
Procedura odbierania dzieci ze świetlicy szkolnej/ w tym dzieci z oddziału „0”	19
Procedura postępowania w sytuacji nieodebrania dziecka ze świetlicy w godzinach pracy świetlicy lub zgłoszenia się po dziecko osoby, która nie może sprawować opieki nad dzieckiem	21

Procedura przeciwdziałania mobbingowi (Wewnętrzna Polityka Antymobbingowa) lub dyskryminacji	22
Procedura postępowania w przypadku wystąpienia mobbingu i zachowań rasistowskich wśród uczniów	23
Procedura postępowania w przypadku sytuacji kryzysu psychicznego ucznia..	24
Procedura postępowania w przypadku samookaleczeń ucznia	25
Postępowanie w sytuacji próby samobójczej	26
Procedura postępowania w przypadku zaistnienia wypadku ucznia w czasie zajęć edukacyjnych.....	27
Procedura postępowania wobec ucznia mającego trudności w nauce.....	30
Procedura postępowania w przypadku kradzieży w szkole.....	31
Procedura postępowania w przypadku zastraszania, wymuszania oraz wyłudzenia pieniędzy	32
Procedura postępowania w przypadku pobicia lub bójki	33

Postanowienia wstępne:

1. O obowiązujących w szkole procedurach wychowawcy klas informują:
 - uczniów podczas pierwszych lekcji wychowawczych,
 - rodziców podczas pierwszego spotkania z rodzicami w każdym roku szkolnym.
2. Uczniowie i rodzice dokumentują fakt zapoznania się z procedurami postępowania nauczycieli wobec uczniów w sytuacjach kryzysowych poprzez złożenie stosownych oświadczeń i podpisów w dokumentacji szkoły (w dzienniku lekcyjnym).

Podstawa prawna stosowanych procedur:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. - tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 11 poz. 109 z p. zm./ oraz przepisy wykonawcze do tej ustawy.
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. zm./
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz.198/.
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./
5. Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich / Dz. Urz. KGP 03.20.107/
6. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67 poz. 329 z późn. zm./
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz. U. 03.26.226 z późn. zm./.
8. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 sierpnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania wywiadów środowiskowych nieletnich /Dz.U. z 2001 r. nr 90, poz.1010/
9. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 11czerwca 2003 r. w sprawie regulaminu czynności w zakresie przeprowadzania wywiadu środowiskowego /Dz.U. z 2003 r nr 108, poz. 1018

Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania się ucznia

1. Przerwanie zachowania agresywnego.
2. Poinformowanie wychowawcy (jeśli jest nieobecny powiadomienie pedagoga) o zdarzeniu.
3. Przeprowadzenie przez wychowawcę rozmowy z uczniem/ uczniami w obecności nauczyciela-świadka zdarzenia (zidentyfikowanie ofiary, agresora, świadka, ocenienie zdarzenia, wyciągnięcie wniosków).
4. Sporządzenie notatki: zeszyt uwag (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany).
5. Poinformowanie rodziców ucznia/uczniów, uczestników zdarzenia, o zaistniałej sytuacji.(wpis do dzienniczka ucznia, wpis do zeszytu uwag, telefon do rodziców)
6. Zgłaszanie powtarzających się sytuacji do pedagoga oraz dyrektora szkoły (przekazanie notatki z zajęć).
7. W przypadku drastycznych zachowań agresywnych natychmiastowe powiadomienie przez wychowawcę dyrektora szkoły.
8. Ustalenie przez wychowawcę w porozumieniu z dyrektorem szkoły sankcji w stosunku do ucznia/ uczniów w oparciu o Statut Szkoły.

W przypadku nadal utrzymującego się agresywnego zachowania ucznia wobec nauczycieli czy innych pracowników albo stwarzania zagrożenia wobec innych uczniów:

- dyrektor szkoły zgłasza incydent na policję
- lub pedagog szkolny przygotowuje wniosek do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia. Po akceptacji dyrektora szkoły kieruje wniosek do sądu.

Procedura postępowania w przypadku używania przez uczniów wyrobów tytoniowych

1. Nauczyciel informuje o tym fakcie wychowawcę klasy.
2. Wychowawca klasy lub pedagog szkolny przeprowadzają rozmowę z uczniem i stosują karę regulaminową w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
3. Wychowawca ucznia lub pedagog szkolny przeprowadzają rozmowę z rodzicami.
4. Uczeń, rodzice, wychowawca lub pedagog szkolny podpisują kontrakt.
5. Wychowawca monitoruje respektowanie postanowień kontraktu.
6. W przypadku braku poprawy i kolejnego trzykrotnego przyłapania ucznia na paleniu papierosów dyrektor szkoły informuje sąd ds. nieletnich.

Procedura postępowania pracowników szkoły w przypadku podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających

1. Pracownik szkoły powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa lekarza z ośrodka zdrowia lub pogotowie ratunkowe w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów prawnych, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie prawni odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
5. Dyrektor Szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyjęcia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorznięcia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów prawnych oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
6. Sporządzenie stosownego wpisu do zeszytu wychowawcy oraz sporządzenie notatki służbowej.
7. Przeprowadzenie w bliskim terminie rozmów z rodzicami w obecności ucznia i pedagoga szkolnego – zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnego zachowania, podjęcie ewentualnych działań terapeutycznych. Pisemne potwierdzenie zajścia i ustaleń.
8. Zastosowanie kar zgodnie ze Statutem i Regulaminem Szkoły.
W przypadku powtórzenia się zdarzenia obligatoryjne powiadomienie policji i sądu rodzinnego przez dyrektora szkoły.

**Procedura postępowania pracowników szkoły w przypadku
podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje
przypominające narkotyki**

1. Pracownik szkoły w obecności innej osoby (wychowawcy, pedagoga szkolnego, Dyrektora) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby, itp. Nauczycielowi **NIE WOLNO!!! (NIE MA PRAWA) SAMODZIELNIE PRZESZUKAĆ ODZIEŻY ANI TORBY UCZNIA – JEST TO CZYNNOŚĆ ZASTRZEŻONA DLA POLICJI.**
2. Powiadomienie dyrektora szkoły oraz rodziców/prawnych opiekunów o swoich spostrzeżeniach i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa w szkole.
3. Próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję.
4. W przypadku odmowy przekazania substancji lub pokazania zawartości teczki i odzieży, szkoła wzywa policję, która przeszukuje ucznia oraz zabezpiecza substancję.
5. W przypadku oddania przez ucznia nauczycielowi podejrzanej substancji szkoła przekazuje ją niezwłocznie policji.

Z przebiegu zajścia sporządza notatkę służbową.

Procedura postępowania nauczyciela wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa

1. Powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia. Sporządzenie notatki z zajścia zdarzenia.
3. Przekazanie sprawcy dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców ucznia/opiekunów prawnych sprawcy.
5. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca roboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).
7. Sporządzenie notatki służbowej z przebiegu zajścia.
8. Wyciągnięcie konsekwencji wobec ucznia zgodnie ze Statutem i Regulaminem Szkoły stosownie do rangi czynu.

Procedura postępowania nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego

1. Udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej) bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie rodziców ucznia/prawnych opiekunów.
4. Wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
5. Sporządzenie notatki z zajścia.

Procedura postępowania w przypadku absencji uczniów

1. Wszyscy nauczyciele kontrolują obecność uczniów na prowadzonych przez siebie lekcjach i zaznaczają nieobecność w dzienniku (na koniec każdego miesiąca dokonują podsumowania frekwencji uczniów).
2. W formie pisemnej z czytelnym podpisem, telefonicznie lub osobiście rodzice usprawiedliwiają nieobecność ucznia na zajęciach lekcyjnych.
3. O przewidzianej dłużej niż jeden tydzień nieobecności ucznia, rodzice są zobowiązani powiadomić wychowawcę wcześniej, a nie po powrocie dziecka do szkoły.
4. W przypadku nieobecności ucznia trwającej dłużej niż 7 dni wychowawca klasy telefonicznie powiadamia rodziców o wagarach dziecka. Z przeprowadzonej rozmowy sporządza notatkę w dzienniku lekcyjnym w rubryce „Kontakty z rodzicami” lub „Notatki”.
5. Rodzice mają czas na usprawiedliwienie nieobecności swojego dziecka do dwóch tygodni od ostatniego dnia nieobecności.
6. W przypadku dłuższej nieobecności wymagane jest zaświadczenie lekarskie.
7. Do 7 dnia każdego miesiąca wychowawcy klas przekazują pedagogowi szkolnemu wykaz uczniów, którzy mają nieusprawiedliwione godziny oraz spóźnienia.
8. W przypadku gdy, rodzice lub prawni opiekunowie dziecka nie usprawiedliwiają nieobecności dziecka, pedagog wysyła pisemne upomnienie - zawiadomienie do rodziców o absencji ucznia i nierealizowaniu przez niego obowiązku szkolnego.
9. Brak dalszych reakcji ze strony rodziców/ opiekunów prawnych – dziecka powoduje:
 - a) poinformowanie dyrektora o absencji danego ucznia;
 - b) skierowanie sprawy do sądu rejonowego z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną dziecka;
 - c) skierowanie o wszczęcie postępowania administracyjnego do gminy o realizację obowiązku szkolnego (odpowiedzialny dyrektor szkoły).

Procedura postępowania w przypadku niszczenia mienia szkolnego przez ucznia/uczniów

1. Słowne upomnienie ucznia.
2. Przekazanie informacji wychowawcy klasy.
3. Przeprowadzenie przez wychowawcę rozmowy z uczniem/ uczniami w obecności nauczyciela świadka zdarzenia /lub innej osoby.
4. Sporządzenie notatki (zeszyt uwag).
5. Poinformowanie rodziców ucznia/ uczniów o zdarzeniu (wezwanie rodziców).
6. Powiadomienie dyrektora szkoły.
7. Jeśli rodzice ucznia/uczniów nie wstawią się do szkoły poinformowanie o zdarzeniu pedagoga szkolnego.
8. Pedagog szkolny pisemnie informuje i wzywa rodziców do szkoły.
9. Wychowawca wraz z dyrektorem szkoły ustalają sankcje w stosunku do ucznia/ uczniów w oparciu o Statut Szkoły.
10. W przypadku szkód materialnych spowodowanych zachowaniem ucznia – dyrektor szkoły może obciążyć finansowo rodziców ucznia.

Procedura postępowania nauczycieli wobec ofiary cyberprzemocy

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy.
2. Rozmowa z ofiarą – wsparcie, porada.
3. Ujawnienie okoliczności zdarzenia: rodzaj materiału, sposób rozpowszechniania, ustalenie sprawców, świadków zdarzenia.
4. Powiadomienie dyrektora szkoły.
5. Analiza zdarzenia.
6. Poinformowanie rodziców poszkodowanego ucznia o zdarzeniu i działaniach szkoły – porada.
7. Powiadomienie policji w przypadku przestępstw ściganych z urzędu.
8. Zapewnienie pomocy psychologiczno – pedagogicznej poszkodowanemu uczniowi.
9. Monitorowanie sytuacji ucznia – rozmowy, obserwacje.

Procedura reagowania wobec sprawcy cyberprzemocy

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy.
 2. Ustalenie okoliczności zdarzenia: rodzaj materiału, sposób rozpowszechniania, ustalenie sprawców, świadków zdarzenia.
 3. Powiadomienie dyrektora szkoły.
 4. Analiza zdarzenia przy współudziale: wychowawcy klasy, dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego i nauczyciela informatyki (w razie potrzeby).
- A. Gdy sprawcą jest uczeń:**
1. Powiadomienie rodziców/ prawnych opiekunów sprawcy (w razie potrzeby powiadomienie policji).
 2. Powiadomienie ucznia o dalszym postępowaniu i konsekwencjach (zobowiązanie ucznia do zaprzestania takiego postępowania i usunięcie materiałów z sieci).
 3. Zawarcie kontraktu z uczniem: zastosowanie konsekwencji regulaminowych, zapewnienie pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniowi – sprawcy.
 4. Monitoring.
- B. Jeśli sprawcą jest osoba nieznana:**
1. Przerwanie aktu cyberprzemocy (zawiadomienie administratora serwisu w celu usunięcia materiału).
 2. Powiadomienie policji.

Procedura postępowania w przypadku naruszenia godności nauczyciela lub innego pracownika szkoły przez ucznia

Za naruszenie godności osobistej nauczyciela lub pracownika niepedagogicznego szkoły uznaje się:

- lekceważące i obraźliwe zachowanie wobec ww. wyrażone w słowach lub gestach,
 - prowokacje pod adresem ww. wyrażone w słowach lub gestach,
 - nagrywanie, fotografowanie lub umieszczanie obraźliwych treści w sieci www. pracowników szkoły bez ich wiedzy i zgody
 - naruszanie ich prywatności i własności prywatnej,
 - życie wobec nich przemocy fizycznej i psychicznej,
 - pomówienia i oszczerstwa wobec ww. pracowników,
 - naruszanie ich nietykalności osobistej.
1. Nauczyciel lub pracownik szkoły powiadamia wychowawcę klasy (w przypadku jego nieobecności powiadamia pedagoga szkolnego lub dyrektora).
 2. Wychowawca klasy niezwłocznie powiadamia rodziców o zaistniałej sytuacji, wzywa
Ich do szkoły, przeprowadza rozmowę wychowawczą z uczniem w obecności jego rodziców i sporządza notatkę z rozmowy, pod którą podpisują się rodzice i uczeń.
 3. W obecności rodziców uczeń przeprosza osobę, której godność naruszył.
 4. Wychowawca klasy stosuje kary zgodnie ze Statutem i Regulaminem Szkoły.
 5. W sytuacji, gdy zdarzenie powtarza się lub ma charakter przestępstwa Dyrektor powiadamia Policję lub instytucje wspomagające pracę szkoły.

**Procedura postępowania w przypadku ucznia utrudniającego
prowadzenie lekcji (wulgaryzmy, głośne rozmowy, brak reakcji na
uwagi i polecenia nauczycieli)**

1. Nauczyciel podejmuje działania wychowawcze zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązania problemu: oraz słowne dwukrotne upomnienie ucznia.
2. Trzecie upomnienie skutkuje wpisem adnotacji do zeszytu uwag.
3. O utrudnianiu przeprowadzenia lekcji uczący informuje wychowawcę oraz pedagoga.
4. Z chwilą otrzymania przez ucznia na tym samym przedmiocie trzeciej pisemnej uwagi wychowawca informuje rodzica o istniejących trudnościach. Wychowawca organizuje spotkanie, na którym wraz z pedagogiem zapoznaje rodzica ze swoim planem działań i jednocześnie zobowiązuje rodzica do rzetelnej współpracy. Na spotkaniu zostaje zawarty kontrakt. W przypadku zerwania kontraktu przez ucznia o incydencie zostaje poinformowany dyrektor, który stosuje procedury ustalone w kontrakcie zgodne ze Statutem Szkoły.
5. W przypadku, gdy incydent powtarza się na innych przedmiotach pedagog szkolny diagnozuje sytuację w oparciu o uzyskane informacje od ucznia i zespołu zainteresowanych nauczycieli. Wraz z wychowawcą organizują spotkanie nauczycieli, w czasie którego wypracowują jednolite, jasne dla ucznia zasady postępowania wobec niego.
6. W przypadku braku poprawy Dyrektor szkoły postępuje zgodnie z zapisami zawartymi w Statucie Szkoły, a w sytuacjach koniecznych kontaktuje ucznia lub całą rodzinę z instytucjami wspomagającymi szkołę (Policją, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Poradnią Rodzinną, Poradnią Specjalistyczną, GOPS itp.).

Procedura postępowania dotycząca zwalniania uczniów na zawody, konkursy i inne imprezy.

1. Nauczyciel organizujący wyjście sporządza w 2 egzemplarzach imienną listę uczestników, uwzględniając na niej cel wyjścia, czas wyjścia i powrotu.
2. Przedstawia sporządzoną listę uczestników dyrekcji szkoły i pozostawia w sekretariacie szkoły.
3. Organizator imprezy zapoznaje z listą wychowawcę klasy danego ucznia, który podpisem potwierdza zwolnienie ucznia z lekcji, odnotowując ten fakt w dzienniku lekcyjnym symbolem – zw.(zwolniony).
4. W przypadku wyjść zbiorowych uczniowie, którzy nie uczestniczą w imprezie z różnych przyczyn, a są tego dnia w szkole, pozostają pod opieką nauczyciela wyznaczonego przez dyrektora szkoły.

Procedura zwalnia się ucznia z lekcji w trakcie ich trwania

1. Uczeń przedstawia po przyjeździe do szkoły wychowawcy (w przypadku jego nieobecności, nauczycielowi prowadzącemu lekcję, z której chce się zwolnić) pisemną prośbę rodziców o zwolnienie z lekcji w danym dniu zamieszczoną w dzienniczku ucznia.
2. Wychowawca (w przypadku jego nieobecności nauczyciel prowadzący lekcję) dokonuje zwolnienia ucznia podpisując prośbę w dzienniczku i jednocześnie wpisując uczniowi nieobecność usprawiedliwioną na wszystkich lekcjach, z których zwalnia go w dzienniku, w rubryce dotyczącej frekwencji.

Procedura odbierania dzieci ze świetlicy szkolnej/ w tym dzieci z oddziału „0”

1. Dzieci odbierane są ze świetlicy szkolnej przez rodziców (opiekunów prawnych) lub osoby pisemnie upoważnione. (Upoważnienie powinno zawierać dane personalne osoby upoważnionej. Dokument pozostaje w dokumentacji świetlicy, ale może być w każdej chwili odwołane lub zmienione przez rodziców lub opiekunów prawnych, którzy są odpowiedzialni za bezpieczeństwo dziecka). Rodzice (opiekunowie prawni) ponoszą odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka odebranego ze świetlicy przez upoważnioną przez nich osobę.
2. Nauczyciele sprawują opiekę nad dziećmi w godzinach pracy świetlicy tj. od 7.30 do 14.30 (świetlica szkolna) i od 7.00 do 15.30 (świetlica oddziału „0”). Za dzieci pozostawione w szkole przed rozpoczęciem pracy świetlicy odpowiedzialność ponoszą wyłącznie rodzice (opiekunowie prawni).
3. W przypadku, gdy dziecko ma opuścić świetlicę w innych godzinach niż zapisano w karcie zgłoszeniowej lub ma się udać do domu samodzielnie, rodzic (opiekun prawny) jest zobowiązany przedstawić pisemne zwolnienie dziecka z własnoręcznym podpisem i aktualną datą.
4. W sytuacjach sporadycznych odebrać dziecko ze świetlicy może inna osoba dorosła wyłącznie na pisemną prośbę rodziców (opiekunów prawnych), z własnoręcznym podpisem rodzica (opiekuna prawnego) i aktualną datą.
5. Dopuszcza się możliwość odbioru dziecka ze świetlicy przez niepełnoletnie rodzeństwo, jeśli sytuacja życiowa rodziny tego wymaga. Rodzice (opiekunowie prawni) są zobowiązani do złożenia pisemnego oświadczenia w tej sprawie. Rodzice (opiekunowie prawni) ponoszą odpowiedzialność za bezpieczeństwo swoich dzieci w drodze ze szkoły do domu.
7. Dziecko należy odebrać ze świetlicy (oddział „0”) do godz. 15.30
8. Nauczyciel świetlicy powinien widzieć kto odbiera dziecko ze świetlicy lub innego miejsca pobytu grupy świetlicowej. Nauczyciel zezwala dziecku odejść dopiero wtedy, gdy rodzic (osoba upoważniona) dotarł na miejsce pobytu grupy.
9. Nauczyciel może odmówić wydania dziecka w przypadku, gdy stan osoby odbierającej dziecko wskazuje na spożycie alkoholu lub osoba zachowuje się agresywnie. W takim przypadku nauczyciel ma obowiązek zaopiekować się dzieckiem do czasu wyjaśnienia sprawy oraz skontaktować się z inną osobą upoważnioną do odbioru dziecka.

O zaistniałym fakcie powinna zostać poinformowana dyrekcja szkoły oraz pedagog szkolny.

10. Życzenie rodziców dotyczące nie odbierania dziecka przez jednego z rodziców musi być poświadczane przez stosowną dokumentację.

Procedura postępowania w sytuacji nieodebrania dziecka ze świetlicy w godzinach pracy świetlicy lub zgłoszenia się po dziecko osoby, która nie może sprawować opieki nad dzieckiem

1. W przypadku braku możliwości odbioru dziecka w godzinach pracy świetlicy (sytuacje losowe) rodzice lub opiekunowie zobowiązani są do poinformowania o zaistniałej sytuacji oraz do uzgodnienia innego sposobu odbioru dziecka.
2. W razie wyczerpania wszystkich możliwości odbioru dziecka przez rodziców (opiekunów prawnych) albo osoby upoważnione pisemnie przez rodziców lub braku jakichkolwiek informacji ze strony rodziców po upływie 30 minut od zakończenia pracy świetlicy nauczyciel ma obowiązek powiadomić o zaistniałej sytuacji dyrekcję szkoły oraz pedagoga szkolnego, którzy podejmą decyzję o dalszym postępowaniu. (np. powiadomieniu policji).
3. Z przebiegu zaistniałej sytuacji nauczyciel jest zobowiązany sporządzić protokół zdarzenia podpisany przez świadków i przekazać go dyrektorowi szkoły.
4. W przypadku powtarzających się sytuacji nieodbierania dziecka ze świetlicy w wyznaczonym czasie, w stosunku do rodziców (opiekunów prawnych) zostaną podjęte odpowiednie działania, np. powiadomienie Sądu Rodzinnego.

Procedura przeciwdziałania mobbingowi (Wewnętrzna Polityka Antymobbingowa) lub dyskryminacji

1. Każdy z pracowników, który uzna, że został poddany mobbingowi lub dyskryminacji, może wystąpić z pisemną skargą do pracodawcy.
2. Zgłoszenie powinno zawierać przedstawienie stanu faktycznego w szczególności:
 - a) opis działania lub zachowania będących zdaniem zgłaszającego mobbingiem lub dyskryminacją;
 - b) wskazanie z imienia i nazwiska osoby lub osób, które zdaniem zgłaszającego są sprawcami mobbingu lub dyskryminacji;
 - c) uzasadnienie oraz dowody potwierdzające, że przedstawione w zgłoszeniu działania lub zachowania mają lub miały miejsce;
 - d) datę i własnoręczny podpis zgłaszającego.
3. Pracodawca każdorazowo, w ciągu trzech dni roboczych od dnia złożenia skargi powołuje Komisję Antymobbingową lub Komisję do spraw dyskryminacji, zwaną dalej Komisją, która ma za zadanie wyjaśnić czy skarga jest zasadna.
4. Komisja składa się z trzech członków.
5. W skład Komisji wchodzi: przedstawiciel pracodawcy, przedstawiciel pracowników i osoba wskazana wspólnie przez pracodawcę i pracowników.
6. Członkowie Komisji wybierają spośród siebie przewodniczącego.
7. Po wysłuchaniu wyjaśnień poszkodowanego pracownika i domniemanego sprawcy (sprawców) mobbingu lub dyskryminacji oraz przeprowadzeniu postępowania dowodowego Komisja podejmuje decyzję co do zasadności rozpatrywanej skargi. Decyzja zapada większością głosów.
8. Z posiedzenia Komisji sporządzany jest protokół, który podpisują wszyscy członkowie Komisji i strony postępowania.
9. Postępowanie przed Komisją ma charakter poufny.
10. W razie uznania skargi za zasadną wobec sprawcy (sprawców) mobbingu lub dyskryminacji pracodawca może zastosować karę porządkową upomnienia lub nagany oraz zmienić stosunek pracy w sposób przewidziany w Kodeksie Pracy.

Procedura postępowania w przypadku wystąpienia mobbingu i zachowań rasistowskich wśród uczniów

1. Każda osoba będąca świadkiem lub doświadczająca mobbingu lub zachowań rasistowskich powinna niezwłocznie zgłosić incydent wychowawcy lub pedagogowi szkolnemu.
2. Wychowawca/pedagog udziela pomocy, zapewnia bezpieczeństwo osobom, których dotyczy sytuacja oraz diagnozuje sytuację (obserwacja, rozmowa - opisanie zdarzenia).
3. O zaistniałym zdarzeniu wychowawca/pedagog niezwłocznie informuje wszystkich nauczycieli mających kontakt ze sprawcą i z ofiarą mobbingu/zachowań rasistowskich.
4. Równolegle o zaistniałej sytuacji wychowawca lub pedagog informuje rodziców sprawcy.
5. W stosunku do ucznia, któremu udowodniono winę podjęte zostają konsekwencje zgodnie z postanowieniami zapisanymi w Statucie Szkoły.
6. W przypadku powtórzenia się sytuacji poinformowane zostaną instytucje wspomagające szkołę.

Procedura postępowania w przypadku sytuacji kryzysu psychicznego ucznia.

1. Pracownicy szkoły (a zwłaszcza wychowawcy, pedagog) zwracają uwagę na symptomy mogące świadczyć o kryzysie psychicznym:
 - a) nagłe zmiany w zachowaniu i nastroju ucznia,
 - b) zainteresowanie ucznia tematyką samobójstwa (mówienie o samobójstwie, rozmowy o śmierci, fascynacja gwiazdami popkultury, które popełniły samobójstwo), rozdawanie rzeczy osobistych,
 - c) unikanie kontaktów z rówieśnikami,
 - d) rezygnacja z dotychczasowych zainteresowań i nie podejmowanie nowych,
 - e) brak dbałości o wygląd i higienę osobistą,
 - f) brak apetytu, kłopoty ze snem,
 - g) przejawianie zachowań ryzykownych, samookaleczenia, używanie alkoholu i innych substancji psychoaktywnych
 - h) doświadczenie przeżyć traumatycznych i sytuacji stresowych (np. śmierć bliskiej osoby) w ostatnim okresie
 - i) niepokojące sygnały płynące ze środowiska ucznia dotyczące rodziny (alkoholizm, przemoc fizyczna i psychiczna, śmierć samobójcza w rodzinie, rozwód, choroby, itp.)
2. Osoba, która dostrzeże niepokojące zachowania powinna: Poinformować wychowawcę, pedagoga lub dyrektora szkoły
3. Wychowawca/pedagog powinien poinformować o tym fakcie dyrektora szkoły, który wyznaczy osobę odpowiedzialną do zajęcia się sprawą.
4. Do zadań osoby uprawnionej należy:
 - a) poinformowanie rodziców ucznia o zauważonych symptomach
 - b) zaproponowanie form pomocy i otoczenie ucznia szczególną opieką na terenie szkoły
5. W przypadku zagrożenia życia ucznia spowodowanym kryzysem psychicznym, należy:
 - a) nie pozostawiać ucznia będącego w kryzysie bez opieki i próbować przeprowadzić go w bezpieczne ustronne miejsce,
 - b) bezzwłocznie powiadomić dyrektora i rodziców,
 - c) wezwać pomoc (pogotowie ratunkowe, policję, straż pożarną), dbając o to, aby interwencja tych służb przebiegała spokojnie i dyskretnie,
 - d) zebrać informacje o okolicznościach zdarzenia,
 - e) chronić ucznia oraz inne osoby przed dodatkową traumą związaną np. z kontaktami z mediami.

Procedura postępowania w przypadku samookaleczeń ucznia

1. Nauczyciel mający informacje, że uczeń samookalecza się zgłasza fakt wychowawcy/pedagogowi/psychologowi.
2. Pedagog/psycholog przeprowadza rozmowę z uczniem.
3. Pedagog/psycholog, wychowawca przeprowadzają rozmowę z rodzicem, której celem jest ustalenie przyczyn zjawiska.
4. Pedagog/psycholog sugeruje rodzicowi pomoc psychologiczną oraz konieczność kontaktu z poradnią specjalistyczną.
5. Uczeń zostaje otoczony szczególną opieką ze strony nauczycieli i pedagoga/ /psychologa.

Postępowanie w sytuacji próby samobójczej

Czynności wykonywane natychmiast:

1. Udzielenie pierwszej pomocy uczniowi.
2. Odizolowanie ucznia od pozostałych uczniów/obserwatorów.
3. Powiadomienie policji oraz pogotowia o zdarzeniu.
4. Poinformowanie dyrektora, pedagoga/psychologa o zdarzeniu.
5. Zawiadomienie rodziców/opiekunów prawnych ucznia o zdarzeniu i podjętych działaniach oraz prośba o natychmiastowe przybycie.
6. Zapewnienie opieki pedagoga/psychologa dla świadków oraz osób tego potrzebujących. Rozmowa pedagoga/psychologa z klasą ucznia oraz jego kolegami i koleżankami.

Uwagi: Wyżej wymienione działania mogą być podjęte jednocześnie.

W trakcie udzielania pierwszej pomocy przez przeszkolonego nauczyciela, nauczyciel lub inny pracownik szkoły może wykonać czynności: 2,3,4,5.

Czynności podjęte w następnych dniach:

1. Rozmowa z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia na temat zdarzenia – uzyskanie informacji na temat stanu zdrowia ucznia.
2. Podjęcie działań w zależności od rozwoju sytuacji oraz informacji uzyskanych od rodziców/opiekunów ucznia oraz jego stanu psychofizycznego.

Procedura postępowania w przypadku zaistnienia wypadku ucznia w czasie zajęć edukacyjnych.

1. W czasie zajęć edukacyjnych pełną odpowiedzialność za życie i zdrowie ucznia ponosi nauczyciel prowadzący zajęcia bez względu na to, czy są one zajęciami planowymi, czy też nauczyciel zastępuje nieobecnego w tym czasie innego prowadzącego dane zajęcia, bądź nauczyciel pełniący dyżur międzylekcyjny na korytarzu.
2. Przed rozpoczęciem zajęć prowadzący ma obowiązek sprawdzić, czy sprzęt sportowy, urządzenia techniczne, pomoce naukowe oraz inne narzędzia wykorzystywane w czasie zajęć, a także pomieszczenie lekcyjne nie stwarzają zagrożenia bezpieczeństwa dla ucznia. Jeżeli stan techniczny budzi zastrzeżenia nauczyciel lub inna osoba prowadząca zajęcia nie ma prawa z nich korzystać w pracy z uczniem. O zaistniałym zagrożeniu prowadzący natychmiast powiadamia dyrektora szkoły, a w razie ich nieobecności osobę zastępującą.
3. **Postępowanie w sytuacji zaistnienia wypadku lekkiego, niewymagającego interwencji lekarza (powierzchowne otarcia naskórka, stłuczenia, itp.):**
 - a) Po stwierdzeniu zdarzenia należy ucznia odprowadzić do gabinetu pielęgniarki szkolnej lub sekretariatu celem udzielenia pierwszej pomocy. Ucznia, który uległ wypadkowi o charakterze lekkim odprowadzić może inny uczeń lub pracownik obsługi szkolnej.
 - b) W razie nieobecności pielęgniarki, w celu udzielenia pierwszej pomocy uczniu należy odprowadzić do sekretariatu szkoły.
 - c) O zdarzeniu i jego przyczynach nauczyciel informuje dyrektora szkoły.
 - d) Jeżeli przyczyną zdarzenia była wadliwość lub niesprawność użytych narzędzi, nauczyciel natychmiast zabezpiecza je, uniemożliwiając ich dalsze użytkowanie i zgłosić.
 - e) Zdarzenie powyższe nie wymaga wpisu do rejestru wypadków oraz spisania protokołu powypadkowego.
4. **Postępowanie w sytuacji zaistnienia wypadku wymagającego interwencji lekarza:**
 - a) należy natychmiast wezwać pomoc,
 - b) w zależności od stanu zdrowia dziecka należy je zaprowadzić do gabinetu pielęgniarki lub do sekretariatu albo wezwać pielęgniarkę na miejsce wypadku,
 - c) pielęgniarka decyduje o dalszym postępowaniu wobec dziecka:
 - może nakazać konkretnej osobie wezwania pogotowia ratunkowego i rodziców

- może nakazać wezwania rodziców, sama udzielając niezbędnej pomocy dziecku, a po przybyciu rodziców ustalić dalsze postępowanie wobec dziecka.
- d) w razie nieobecności pielęgniarki w szkole pracownicy sekretariatu:
 - wzywają pogotowie ratunkowe i rodziców
 - wzywają rodziców, udzielając w międzyczasie niezbędnej pomocy dziecku,
- e) o wypadku nauczyciel lub inny pracownik szkoły informuje dyrektora szkoły osobiście lub poprzez inną osobę,
- f) dyrektor zawiadamia ustnie lub pisemnie szkolnego inspektora BHP o zaistniałym wypadku, który zostaje odnotowany w księdze wypadków,
- g) inspektor BHP wszczyna postępowanie wyjaśniające.

5. Postępowanie w sytuacji zaistnienia wypadku powodującego ciężkie uszkodzenie ciała:

- a) w razie wystąpienia wypadku z ciężkim uszkodzeniem ciała należy natychmiast wezwać pomoc poprzez ucznia lub innego pracownika i udzielić pierwszej pomocy ratując zdrowie i życie dziecka,
- b) osoby poinformowane (pielęgniarka lub pracownicy sekretariatu) natychmiast wzywają pogotowie ratunkowe i rodziców ucznia oraz powiadamiają dyrektora szkoły,
- c) dyrektor czuwa nad przebiegiem akcji ratunkowej do momentu przybycia pogotowia ratunkowego i rodziców,
- d) dyrektor pisemnie lub ustnie powiadamia inspektora BHP, który wszczyna postępowanie wyjaśniające,
- e) wypadek zostaje odnotowany w księdze wypadków.

6. Postępowanie w sytuacji zaistnienia wypadku ze skutkiem śmiertelnym:

- a) jeżeli w wyniku wypadku nauczyciel lub inny pracownik stwierdzi u poszkodowanego brak oddechu lub tętna niezwłocznie wzywa pomocy poprzez innego ucznia lub pracownika, a sam natychmiast udziela pierwszej pomocy przedmedycznej,
- b) pracownicy powiadomieni o zaistniałym zajściu natychmiast wzywają pogotowie ratunkowe i zawiadamiają dyrektora szkoły,
- c) dyrektor wzywa natychmiast rodziców i nadzorują akcję ratowania poszkodowanego do momentu przybycia pogotowia ratunkowego i rodziców, informując o całym zdarzeniu inspektora BHP,
- d) w razie stwierdzenia zgonu ucznia dyrektor zarządza zabezpieczenie miejsca zdarzenia oraz wzywa policję, prokuraturę, a także telefonicznie powiadamia DKO i organ prowadzący,

- e) dyrektor powołuje komisję badającą przyczyny wypadku, która sporządza protokół po zakończeniu prac,
- f) wypadek zostaje odnotowany w Księdze wypadków a wnioski komisji są omawiane na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.

Procedura postępowania wobec ucznia mającego trudności w nauce.

1. Nauczyciele i wychowawca analizują postępy uczniów w nauce.
2. W przypadku uczniów z problemami w nauce wyjaśniają ich przyczyny:
 - a) rozmowa z uczniem,
 - b) rozmowa z rodzicami (prawnymi opiekunami),
 - c) kierowanie ucznia w porozumieniu z rodzicami do PPP w celu diagnozy przyczyn trudności w nauce.
3. Adekwatnie do rozpoznanych przyczyn organizowanie pomocy uczniom w celu przezwyciężenia trudności:
 - a) dostosowanie form, metod pracy i wymagań do zaleceń opinii lub orzeczenia PPP dostarczonego przez rodzica,
 - b) skierowanie ucznia na zajęcia wyrównawcze,
 - c) skierowanie na zajęcia korekcyjno – kompensacyjne,
 - d) prowadzenie dodatkowych (poza zajęciami wyrównawczymi) zajęć indywidualnych z uczniem w celu eliminowania braków edukacyjnych, organizowanie samopomocy koleżeńskiej,
 - e) ścisła współpraca z rodzicami, wspólne ustalenie metod pracy z dzieckiem i przekazywanie wskazówek rodzicowi do pracy w domu.
4. Dalsza obserwacja dziecka i jego postępów w nauce.

Procedura postępowania w przypadku kradzieży w szkole.

1. Uczeń ma obowiązek zawiadomić prowadzącego zajęcia o kradzieży natychmiast po stwierdzeniu tego faktu (jeśli kradzież nastąpiła na przerwie: wychowawcę lub pedagoga szkolnego).
2. Prowadzący przerywa zajęcia, ustala okoliczności zdarzenia i przeprowadza akcję „Szukam”.
 - a) przeprowadzenie przeszukania (nauczyciel prosi aby uczniowie opróżnili tornistry i zawartość kieszeni)
 - b) przeprowadzenie rozmowy wychowawcy z grupą (poinformowanie o możliwych konsekwencjach czynu)
3. W przypadku znalezienia rzeczy:
 - a) nauczyciel powiadamia pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły.
 - b) pedagog spisuje protokół z przebiegu zdarzenia i powiadamia rodziców poszkodowanego
4. W przypadku ustalenia sprawcy kradzieży następuje:
 - a) rozmowa wychowawcy, pedagoga ze sprawcą kradzieży
 - b) powiadomienie rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy i rozmowa z nimi
 - c) zadośćuczynienie pokrzywdzonemu (zwrot przedmiotów, przeprosiny)
 - d) udzielenie kary zgodnie z systemem kar określonych w statucie szkoły
5. W przypadku powtórzenia się kradzieży dokonanej przez tego samego ucznia pedagog wzywa policję i powiadamia sąd rodzinny.
6. W przypadku nie znalezienia skradzionej rzeczy i trudności z ustaleniem sprawcy:
 - a) nauczyciel powiadamia pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły
 - b) pedagog spisuje protokół z przebiegu zdarzenia i powiadamia rodziców poszkodowanego
 - c) jeżeli wartość skradzionej rzeczy przekracza kwotę 400zł pedagog lub dyrektor informuje poszkodowanego o jego prawach.

Procedura postępowania w przypadku zastraszania, wymuszania oraz wyłudzenia pieniędzy

1. Rozmowa wychowawcy/-ców i pedagoga szkolnego ze sprawcą i poszkodowanym.
2. Wychowawca sporządza Notatkę Zdarzenia, która zamieszcza w Teczce Wychowawcy.
3. W przypadku powtórzenia się zdarzenia wychowawca postępuje zgodnie z punktami 1 i 2 a następnie ustala termin spotkania z poszkodowanym, sprawcą oraz rodzicami uczniów.
4. Pedagog wspólnie z wychowawcą prowadzi rozmowę z rodzicami i uczniami – ustalenie konsekwencji czynu (zadośćuczynienie).
5. W uzasadnionych przypadkach dyrekcja szkoły wraz z pedagogiem i wychowawcą podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji.
6. Zastosowanie kar regulaminowych, w tym obniżenie oceny ze sprawowania.

Procedura postępowania w przypadku pobicia lub bójki

Incydent jednorazowy bez większych obrażeń:

1. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia lub po uzyskaniu informacji o nim informuje o zdarzeniu wychowawcę/-ców.
2. Wychowawca zawiadamia o zaistniałej sytuacji rodziców uczniów.
3. Sporządzenie Notatki Zdarzenia.
4. Rozmowa wychowawcy/-ców z rodzicami i dziećmi.

Incydent powtarza się w przypadku tego samego ucznia lub niesie za sobą poważne obrażenia:

1. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia lub po uzyskaniu informacji o nim zapewnia ofierze w razie konieczności opiekę medyczną. Następnie informuje o zdarzeniu wychowawcę/-ców.
2. Wychowawca zawiadamia pedagoga szkolnego, dyrekcję szkoły oraz rodziców o zaistniałej sytuacji
3. Sporządzenie Notatki Zdarzenia.
4. Wychowawca ustala termin spotkania z poszkodowanym, sprawcą i ich rodzicami.
5. Pedagog wspólnie z wychowawcą /-cami prowadzi rozmowę z rodzicami i uczniami, podczas której zostają ustalone zasady wzajemnego funkcjonowania uczniów oraz zasady współpracy rodziców ze szkołą.
6. Zastosowanie kar regulaminowych, w tym obniżenie oceny ze sprawowania
7. Uczniom mającym poważne problemy emocjonalne, manifestujące się różnymi zachowaniami agresywnymi szkoła proponuje pomoc specjalistycznych placówek (np. Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej)
8. W uzasadnionych przypadkach dyrekcja szkoły wraz z pedagogiem i wychowawcą podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji.